

KIERUNKOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Nazwa kierunku: Pielęgniarstwo Poziom studiów: studia pierwszego stopnia Poziom kwalifikacji (PRK): 6 Profil studiów: praktyczny Dyscypliny naukowe: nauki o zdrowiu (dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu) - wiodąca ; nauki medyczne; nauki farmaceutyczne (dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu); nauki prawne; pedagogika; psychologia; nauki socjologiczne (dziedzina nauk społecznych)		
L.p.	Symbol kierunkowych efektów uczenia się (EKU)	Opis efektów uczenia się dla kierunku Pielęgniarstwo Absolwent po ukończeniu kierunku studiów (W) zna i rozumie / (U) potrafi / (K) jest gotów do:
A. NAUKI PODSTAWOWE		
(anatomia, fizjologia, patologia, genetyka, biochemia i biofizyka, mikrobiologia i parazytologia, farmakologia, radiologia)		
W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:		
1.	A.W1	budowę ciała ludzkiego w podejściu topograficznym (kończyny górna i dolna, klatka piersiowa, brzuch, miednica, grzbiet, szyja, głowa) i czynnościowym (układ kostno- stawowy, układ mięśniowy, układ krążenia, układ oddechowy, układ pokarmowy, układ moczowy, układy płciowe, układ nerwowy, narządy zmysłów, powłoka wspólna);
2.	A.W2	neurohormonalną regulację procesów fizjologicznych i elektrofizjologicznych zachodzących w organizmie;
3.	A.W3	udział układów i narządów organizmu w utrzymaniu jego homeostazy;
4.	A.W4	fizjologię poszczególnych układów i narządów organizmu;
5.	A.W5	podstawy działania układów regulacji (homeostaza) oraz rolę sprzężenia zwrotnego dodatniego i ujemnego;
6.	A.W6	podstawowe pojęcia z zakresu patologii ogólnej i patologii poszczególnych układów organizmu;
7.	A.W7	wybrane zagadnienia z zakresu patologii narządowej układu krążenia, układu oddechowego, układu trawiennego, układu hormonalnego, układu metabolicznego, układu moczowo-płciowego i układu nerwowego;
8.	A.W8	czynniki chorobotwórcze zewnętrzne i wewnętrzne, modyfikowalne i niemodyfikowalne;
9.	A.W9	uwarunkowania genetyczne grup krwi człowieka oraz konfliktu serologicznego w układzie Rh;
10.	A.W10	problematykę chorób uwarunkowanych genetycznie;
11.	A.W11	budowę chromosomów i molekularne podłoże mutagenyzy;
12.	A.W12	zasady dziedziczenia różnej liczby cech, dziedziczenia cech ilościowych, niezależnego dziedziczenia cech i dziedziczenia pozajądrowej informacji genetycznej;
13.	A.W13	podstawy fizykochemiczne działania zmysłów wykorzystujących fizyczne nośniki informacji (fale dźwiękowe i elektromagnetyczne);
14.	A.W14	witaminy, aminokwasy, nukleozydy, monosacharydy, kwasy karboksylowe i ich pochodne, wchodzące w skład makrocząsteczek obecnych w komórkach, macierzy zewnątrzkomórkowej i płynach ustrojowych;
15.	A.W15	mechanizmy regulacji i biofizyczne podstawy funkcjonowania metabolizmu w organizmie;
16.	A.W16	wpływ na organizm czynników zewnętrznych, takich jak temperatura, grawitacja, ciśnienie, pole elektromagnetyczne oraz promieniowanie jonizujące;

17.	A.W17	klasyfikację drobnoustrojów z uwzględnieniem mikroorganizmów chorobotwórczych i obecnych w mikrobiocie fizjologicznej człowieka;
18.	A.W18	podstawowe pojęcia z zakresu mikrobiologii i parazytologii oraz metody stosowane w diagnostyce mikrobiologicznej;
19.	A.W19	poszczególne grupy środków leczniczych, główne mechanizmy ich działania i powodowane przez nie przemiany w ustroju i działania uboczne;
20.	A.W20	podstawowe zasady farmakoterapii;
21.	A.W21	poszczególne grupy leków, substancje czynne zawarte w lekach, zastosowanie leków oraz postacie i drogi ich podawania;
22.	A.W22	wpływ procesów chorobowych na metabolizm i eliminację leków;
23.	A.W23	ważniejsze działania niepożądane leków, w tym wynikające z ich interakcji, i procedurę zgłaszania działań niepożądanych leków;
24.	A.W24	zasady wystawiania recept w ramach realizacji zleceń lekarskich;
25.	A.W25	zasady leczenia krwi i środkami krwiozastępczymi;
26.	A.W26	metody obrazowania i zasady przeprowadzania obrazowania tymi metodami oraz zasady ochrony radiologicznej.
W zakresie umiejętności absolwent potrafi:		
27.	A.U1	posługiwać się w praktyce mianownictwem anatomicznym oraz wykorzystywać znajomość topografii narządów ciała ludzkiego;
28.	A.U2	łączyć obrazy uszkodzeń tkankowych i narządowych z objawami klinicznymi choroby, wywiadem i wynikami badań diagnostycznych;
29.	A.U3	szacować ryzyko ujawnienia się danej choroby w oparciu o zasady dziedziczenia i wpływ czynników środowiskowych;
30.	A.U4	wykorzystywać uwarunkowania chorób genetycznych w profilaktyce chorób;
31.	A.U5	współuczestniczyć w doborze metod diagnostycznych w poszczególnych stanach klinicznych z wykorzystaniem wiedzy z zakresu biochemii i biofizyki;
32.	A.U6	rozpoznawać najczęściej spotykane pasożyty człowieka na podstawie ich budowy, cykli życiowych oraz wywoływanych przez nie objawów chorobowych;
33.	A.U7	szacować niebezpieczeństwo toksykologiczne w określonych grupach wiekowych oraz w różnych stanach klinicznych;
34.	A.U8	posługiwać się informatorami farmaceutycznymi i bazami danych o produktach leczniczych;
35.	A.U9	wystawiać recepty na leki niezbędne do kontynuacji leczenia w ramach realizacji zleceń lekarskich;
36.	A.U10	przygotowywać zapis form recepturowych substancji leczniczych i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego zleconych przez lekarza;
37.	A.U11	stosować zasady ochrony radiologicznej.
B. NAUKI SPOŁECZNE I HUMANISTYCZNE (psychologia, socjologia, pedagogika, prawo medyczne, zdrowie publiczne, język angielski)		
W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:		
38.	B.W1	psychologiczne podstawy rozwoju człowieka, jego zachowania prawidłowe i zaburzone;
39.	B.W2	problematykę relacji człowiek - środowisko społeczne i mechanizmy funkcjonowania człowieka w sytuacjach trudnych;
40.	B.W3	etapy rozwoju psychicznego człowieka i występujące na tych etapach prawidłowości;
41.	B.W4	pojęcie emocji i motywacji oraz zaburzenia osobowościowe;
42.	B.W5	istotę, strukturę i zjawiska zachodzące w procesie przekazywania i wymiany informacji oraz modele i style komunikacji interpersonalnej;
43.	B.W6	techniki redukcji lęku, metody relaksacji oraz mechanizmy powstawania i zapobiegania zespołowi wypalenia zawodowego;

44.	B.W7	pojęcia oraz zasady funkcjonowania grupy, organizacji, instytucji, populacji, społeczności i ekosystemu;
45.	B.W8	wybrane obszary odrębności kulturowych i religijnych;
46.	B.W9	zakres interakcji społecznej i proces socjalizacji oraz działanie lokalnych społeczności i ekosystemu;
47.	B.W10	pojęcia dewiacji i zaburzenia, ze szczególnym uwzględnieniem patologii dziecięcej;
48.	B.W11	zjawisko dyskryminacji społecznej, kulturowej, etnicznej oraz ze względu na płeć;
49.	B.W12	podstawowe pojęcia i zagadnienia z zakresu pedagogiki jako nauki stosowanej i procesu wychowania w aspekcie zjawiska społecznego (chorowania, zdrowienia, hospitalizacji, umierania);
50.	B.W13	problematykę procesu kształcenia w ujęciu edukacji zdrowotnej;
51.	B.W14	metodykę edukacji zdrowotnej dzieci, młodzieży i dorosłych;
52.	B.W15	podstawowe pojęcia z zakresu prawa i rolę prawa w życiu społeczeństwa, ze szczególnym uwzględnieniem praw człowieka i prawa pracy;
53.	B.W16	podstawowe regulacje prawne z zakresu ubezpieczeń zdrowotnych obowiązujące w Rzeczypospolitej Polskiej i innych państwach członkowskich Unii Europejskiej oraz wybrane trendy w polityce ochrony zdrowia w Rzeczypospolitej Polskiej i innych państwach członkowskich Unii Europejskiej;
54.	B.W17	podstawy prawne wykonywania zawodu pielęgniarstwa, w tym prawa i obowiązki pielęgniarki, organizację i zadania samorządu zawodowego pielęgniarstwa i położnych oraz prawa i obowiązki jego członków;
55.	B.W18	zasady odpowiedzialności karnej, cywilnej, pracowniczej i zawodowej związanej z wykonywaniem zawodu pielęgniarstwa;
56.	B.W19	prawa człowieka, prawa dziecka i prawa pacjenta;
57.	B.W20	zadania z zakresu zdrowia publicznego;
58.	B.W21	kulturowe, społeczne i ekonomiczne uwarunkowania zdrowia publicznego;
59.	B.W22	podstawowe pojęcia dotyczące zdrowia i choroby;
60.	B.W23	istotę profilaktyki i prewencji chorób;
61.	B.W24	zasady funkcjonowania rynku usług medycznych w Rzeczypospolitej Polskiej i wybranych państwach członkowskich Unii Europejskiej;
62.	B.W25	swoiste zagrożenia zdrowotne występujące w środowisku zamieszkania, edukacji i pracy;
63.	B.W26	międzynarodowe klasyfikacje statystyczne, w tym chorób i problemów zdrowotnych (ICD-10), procedur medycznych (ICD-9) oraz funkcjonowania, niepełnosprawności i zdrowia (ICF).
W zakresie umiejętności absolwent potrafi:		
64.	B.U1	rozpoznawać zachowania prawidłowe, zaburzone i patologiczne;
65.	B.U2	oceniać wpływ choroby i hospitalizacji na stan fizyczny i psychiczny człowieka;
66.	B.U3	oceniać funkcjonowanie człowieka w sytuacjach trudnych (stres, frustracja, konflikt, trauma, żałoba) oraz przedstawiać elementarne formy pomocy psychologicznej;
67.	B.U4	identyfikować błędy i bariery w procesie komunikowania się;
68.	B.U5	wykorzystywać techniki komunikacji werbalnej i pozawerbalnej w opiece pielęgniarstwa;
69.	B.U6	tworzyć warunki do prawidłowej komunikacji z pacjentem i członkami zespołu opieki;
70.	B.U7	wskazywać i stosować właściwe techniki redukcji lęku i metody relaksacyjne;
71.	B.U8	stosować mechanizmy zapobiegania zespołowi wypalenia zawodowego;
72.	B.U9	proponować działania zapobiegające dyskryminacji i rasizmowi oraz dewiacjom i patologiom wśród dzieci i młodzieży;
73.	B.U10	rozpoznawać potrzeby edukacyjne w grupach odbiorców usług pielęgniarstwa;
74.	B.U11	opracowywać programy edukacyjne w zakresie działań prozdrowotnych dla różnych grup odbiorców;

75.	B.U12	stosować przepisy prawa dotyczące praktyki zawodowej pielęgniarki;
76.	B.U13	oceniać światowe trendy dotyczące ochrony zdrowia w aspekcie najnowszych danych epidemiologicznych i demograficznych;
77.	B.U14	analizować i oceniać funkcjonowanie różnych systemów opieki medycznej oraz identyfikować źródła ich finansowania;
78.	B.U15	stosować międzynarodowe klasyfikacje statystyczne, w tym chorób i problemów zdrowotnych (ICD-10), procedur medycznych (ICD-9) oraz funkcjonowania niepełnosprawności i zdrowia (ICF);
79.	B.U16	analizować piśmiennictwo medyczne w języku angielskim;
80.	B.U17	porozumiewać się w języku angielskim na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.
C. NAUKI W ZAKRESIE PODSTAW OPIEKI PIELĘGNIARSKIEJ		
(podstawy pielęgniarstwa, etyka zawodu pielęgniarki, promocja zdrowia, podstawowa opieka zdrowotna, dietetyka, organizacja pracy pielęgniarstwa, badanie fizykalne, zakażenia szpitalne, system informacji w ochronie zdrowia, zajęcia fakultatywne do wyboru: język migowy lub współpraca w zespołach opieki zdrowotnej)		
W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:		
81.	C.W1	uwarunkowania rozwoju pielęgniarstwa na tle transformacji opieki pielęgniarstwa i profesjonalizacji współczesnego pielęgniarstwa;
82.	C.W2	pojęcie pielęgnowania, w tym wspierania, pomagania i towarzyszenia;
83.	C.W3	funkcje i zadania zawodowe pielęgniarki oraz rolę pacjenta w procesie realizacji opieki pielęgniarstwa;
84.	C.W4	proces pielęgnowania (istota, etapy, zasady) i primary nursing (istota, odrębności) oraz wpływ pielęgnowania tradycyjnego na funkcjonowanie praktyki pielęgniarstwa;
85.	C.W5	klasyfikacje diagnoz i praktyk pielęgniarstwa;
86.	C.W6	istotę opieki pielęgniarstwa opartej o wybrane założenia teoretyczne (Florence Nightingale, Virginia Henderson, Dorothea Orem, Callista Roy, Betty Neuman);
87.	C.W7	istotę, cel, wskazania, przeciwwskazania, powikłania, obowiązujące zasady i technikę wykonywania podstawowych czynności pielęgniarstwa, diagnostycznych, leczniczych i rehabilitacyjnych;
88.	C.W8	zadania pielęgniarki w opiece nad pacjentem zdrowym, zagrożonym chorobą, chorym i o niepomyślnym rokowaniu;
89.	C.W9	zakres i charakter opieki pielęgniarstwa w wybranych stanach pacjenta, sytuacjach klinicznych, w deficycie samoopieki, zaburzonej komforcie, zaburzonej sferze psychoruchowej;
90.	C.W10	zakres opieki pielęgniarstwa i interwencji pielęgniarstwa w wybranych diagnozach pielęgniarstwa;
91.	C.W11	udział pielęgniarki w zespole interdyscyplinarnym w procesie promowania zdrowia, profilaktyki, diagnozowania, leczenia i rehabilitacji;
92.	C.W12	przedmiot etyki ogólnej i zawodowej;
93.	C.W13	istotę podejmowania decyzji etycznych i rozwiązywania dylematów moralnych w pracy pielęgniarki;
94.	C.W14	problematykę etyki normatywnej, w tym aksjologii wartości, powinności i sprawności moralnych istotnych w pracy pielęgniarki;
95.	C.W15	kodeks etyki zawodowej pielęgniarki i położnej;
96.	C.W16	zasady promocji zdrowia i profilaktyki zdrowotnej;
97.	C.W17	zasady konstruowania programów promocji zdrowia;
98.	C.W18	strategie promocji zdrowia o zasięgu lokalnym, krajowym i światowym;
99.	C.W19	organizację i funkcjonowanie podstawowej opieki zdrowotnej w Rzeczypospolitej Polskiej i innych państwach, z uwzględnieniem zadań pielęgniarki i innych pracowników systemu ochrony zdrowia;
100.	C.W20	warunki realizacji i zasady finansowania świadczeń pielęgniarstwa w podstawowej opiece zdrowotnej;
101.	C.W21	metody oceny środowiska nauczania i wychowania w zakresie rozpoznawania problemów zdrowotnych dzieci i młodzieży;

102	C.W22	zapotrzebowanie organizmu na składniki pokarmowe;
103	C.W23	zasady żywienia osób zdrowych i chorych w różnym wieku oraz żywienia dojelitowego i pozajelitowego;
104	C.W24	zasady leczenia dietetycznego i powikłania dietoterapii;
105	C.W25	rodzaje i zastosowanie środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego;
106	C.W26	pojęcie stanowiska pracy, zakres obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności;
107	C.W27	przepisy prawa dotyczące czasu pracy, pracy zmianowej, rozkładu czasu pracy i obciążenia na stanowiskach pielęgniarstkich;
108	C.W28	podstawowe metody organizacji opieki pielęgniarstkiej i ich znaczenie dla jakości tej opieki;
109	C.W29	etapy planowania pracy własnej i podległego personelu;
110	C.W30	możliwości planowania kariery zawodowej i uwarunkowania własnego rozwoju zawodowego;
111	C.W31	problematykę jakości w opiece zdrowotnej;
112	C.W32	pojęcie i zasady prowadzenia badania podmiotowego i jego dokumentowania;
113	C.W33	metody i techniki kompleksowego badania przedmiotowego;
114	C.W34	znaczenie wyników badania podmiotowego i przedmiotowego w formułowaniu oceny stanu zdrowia pacjenta dla potrzeb opieki pielęgniarstkiej;
115	C.W35	sposoby przeprowadzania badania fizykalnego z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych lub systemów łączności;
116	C.W36	pojęcie zakażeń związanych z udzielaniem świadczeń zdrowotnych, w tym zakażeń szpitalnych, z uwzględnieniem źródeł i rezerwuaru drobnoustrojów w środowisku pozaszpitalnym i szpitalnym, w tym dróg ich szerzenia;
117	C.W37	sposoby kontroli szerzenia się, zapobiegania i zwalczania zakażeń szpitalnych;
118	C.W38	mechanizm i sposoby postępowania w zakażeniu krwi, zakażeniu ogólnoustrojowym, szpitalnym zapaleniu płuc, zakażeniu dróg moczowych i zakażeniu miejsca operowanego;
119	C.W39	zasady budowy i funkcjonowania Systemu Informacji Medycznej (SIM), dziedzinowych systemów teleinformatycznych oraz rejestrów medycznych, a także zasady ich współdziałania;
120	C.W40	metody, narzędzia i techniki pozyskiwania danych;
121	C.W41	podstawy języka migowego, znaki daktylograficzne i ideograficzne, w zakresie niezbędnym do gromadzenia informacji o sytuacji zdrowotnej pacjenta;
122	C.W42	zasady komunikowania się z pacjentem niesłyszącym;
123	C.W43	priorytety pracy zespołowej i czynniki wpływające na efektywność pracy zespołu;
124	C.W44	znaczenie motywacji członków zespołu dla jakości i efektywności pracy;
125	C.W45	rolę przywództwa i style zarządzania w pracy zespołowej oraz ich wady i zalety;
126	C.W46	proces podejmowania decyzji w zespole;
127	C.W47	metody samooceny pracy zespołu;
128	C.W48	czynniki zakłócające pracę zespołową i metody rozwiązywania konfliktów w zespole.
W zakresie umiejętności absolwent potrafi:		
129	C.U1	stosować wybraną metodę pielęgnowania w opiece nad pacjentem;
130	C.U2	gromadzić informacje metodą wywiadu, obserwacji, pomiarów, badania przedmiotowego, analizy dokumentacji w celu rozpoznawania stanu zdrowia pacjenta i sformułowania diagnozy pielęgniarstkiej;
131	C.U3	ustalać cele i plan opieki pielęgniarstkiej oraz realizować ją wspólnie z pacjentem i jego rodziną;
132	C.U4	monitorować stan zdrowia pacjenta podczas pobytu w szpitalu lub innych jednostkach organizacyjnych systemu ochrony zdrowia;
133	C.U5	dokonywać bieżącej i końcowej oceny stanu zdrowia pacjenta i podejmowanych działań pielęgniarstkich;

134	C.U6	wykonywać testy diagnostyczne dla oznaczenia ciał ketonowych i glukozy we krwi i w moczu oraz cholesterolu we krwi oraz inne testy paskowe;
135	C.U7	przewodzić, dokumentować i oceniać bilans płynów pacjenta;
136	C.U8	wykonywać pomiar temperatury ciała, tętna, oddechu, ciśnienia tętniczego krwi, ośrodkowego ciśnienia żylnego, obwodów, saturacji, szczytowego przepływu wydechowego oraz pomiary antropometryczne (pomiar masy ciała, wzrostu, wskaźnika BMI, wskaźników dystrybucji tkanki tłuszczowej: WHR, WHtR, grubości fałdów skórno-tłuszczowych);
137	C.U9	pobierać materiał do badań laboratoryjnych i mikrobiologicznych oraz asystować lekarzowi przy badaniach diagnostycznych;
138	C.U10	stosować zabiegi przeciwwzpalne;
139	C.U11	przechowywać i przygotowywać leki zgodnie z obowiązującymi standardami;
140	C.U12	podawać pacjentowi leki różnymi drogami, zgodnie z pisemnym zleceniem lekarza lub zgodnie z posiadanymi kompetencjami oraz obliczać dawki leków;
141	C.U13	wykonywać szczepienia przeciw grypie, WZW i tężcowi;
142	C.U14	wykonywać płukanie jamy ustnej, gardła, oka, ucha, żołądka, pęcherza moczowego, przetoki jelitowej i rany;
143	C.U15	zakładać i usuwać cewnik z żył obwodowych, wykonywać kroplowe wlewy dożylnie oraz monitorować i pielęgnować miejsce wkłucia obwodowego, wkłucia centralnego i portu naczyniowego;
144	C.U16	wykorzystywać dostępne metody karmienia pacjenta (doustnie, przez zgłębnik, przetoki odżywcze);
145	C.U17	przemieszczać i pozycjonować pacjenta z wykorzystaniem różnych technik i metod;
146	C.U18	wykonywać gimnastykę oddechową i drenaż ułożeniowy, odśluzowywanie dróg oddechowych i inhalację;
147	C.U19	wykonywać nacieranie, oklepywanie, ćwiczenia czynne i bierne;
148	C.U20	wykonywać zabiegi higieniczne;
149	C.U21	pielęgnować skórę i jej wytwory oraz błony śluzowe z zastosowaniem środków farmakologicznych i materiałów medycznych, w tym stosować kąpiele lecznicze;
150	C.U22	oceniać ryzyko rozwoju odleżyn i stosować działania profilaktyczne;
151	C.U23	wykonywać zabiegi doodbytnicze;
152	C.U24	zakładać cewnik do pęcherza moczowego, monitorować diurezę i usuwać cewnik;
153	C.U25	zakładać zgłębnik do żołądka oraz monitorować i usuwać zgłębnik;
154	C.U26	przewodzić dokumentację medyczną oraz posługiwać się nią;
155	C.U27	rozwiązywać dylematy etyczne i moralne w praktyce pielęgniarskiej;
156	C.U28	oceniać potencjał zdrowotny pacjenta i jego rodziny z wykorzystaniem skal, siatek i pomiarów;
157	C.U29	rozpoznawać uwarunkowania zachowań zdrowotnych pacjenta i czynniki ryzyka chorób wynikających ze stylu życia;
158	C.U30	dobierać metody i formy profilaktyki i prewencji chorób oraz kształtować zachowania zdrowotne różnych grup społecznych;
159	C.U31	uczyć pacjenta samokontroli stanu zdrowia;
160	C.U32	opracowywać i wdrażać indywidualne programy promocji zdrowia pacjentów, rodzin i grup społecznych;
161	C.U33	realizować świadczenia zdrowotne w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej;
162	C.U34	oceniać środowisko zamieszkania, nauczania i wychowania oraz pracy w zakresie rozpoznawania problemów zdrowotnych;
163	C.U35	oceniać stan odżywienia organizmu z wykorzystaniem metod antropometrycznych, biochemicznych i badania podmiotowego oraz prowadzić poradnictwo w zakresie żywienia;
164	C.U36	stosować diety terapeutyczne w wybranych schorzeniach;

165	C.U37	dobierać środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wystawiać na nie recepty w ramach realizacji zleceń lekarskich oraz udzielać informacji na temat ich stosowania;
166	C.U38	podjąć decyzje dotyczące doboru metod pracy oraz współpracy w zespole;
167	C.U39	monitorować zagrożenia w pracy pielęgniarki i czynniki sprzyjające występowaniu chorób zawodowych oraz wypadków przy pracy;
168	C.U40	współuczestniczyć w opracowaniu standardów i procedur praktyki pielęgniarskiej oraz monitorować jakość opieki pielęgniarskiej;
169	C.U41	nadzorować i oceniać pracę podległego personelu;
170	C.U42	planować własny rozwój zawodowy i rozwijać umiejętności aktywnego poszukiwania pracy;
171	C.U43	przeprowadzać badanie podmiotowe pacjenta, analizować i interpretować jego wyniki;
172	C.U44	rozpoznawać i interpretować podstawowe odrębności w badaniu dziecka i osoby dorosłej, w tym osoby w podeszłym wieku;
173	C.U45	wykorzystywać techniki badania fizykalnego do oceny fizjologicznych i patologicznych funkcji skóry, zmysłów, głowy, klatki piersiowej, gruczołów piersiowych, jamy brzusznej, narządów płciowych, układu sercowo-naczyniowego, układu oddechowego, obwodowego układu krążenia, układu mięśniowo- szkieletowego i układu nerwowego oraz dokumentować wyniki badania fizykalnego i wykorzystywać je do oceny stanu zdrowia pacjenta;
174	C.U46	przeprowadzać kompleksowe badanie podmiotowe i przedmiotowe pacjenta, dokumentować wyniki badania oraz dokonywać ich analizy dla potrzeb opieki pielęgniarskiej;
175	C.U47	przeprowadzać badanie fizykalne z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych lub systemów łączności;
176	C.U48	wdrażać standardy postępowania zapobiegającego zakażeniom szpitalnym;
177	C.U49	stosować środki ochrony własnej, pacjentów i współpracowników przed zakażeniami;
178	C.U50	interpretować i stosować założenia funkcjonalne systemu informacyjnego z wykorzystaniem zaawansowanych metod i technologii informatycznych w wykonywaniu i kontraktowaniu świadczeń zdrowotnych;
179	C.U51	posługiwać się w praktyce dokumentacją medyczną oraz przestrzegać zasad bezpieczeństwa i poufności informacji medycznej oraz prawa ochrony własności intelektualnej;
180	C.U52	posługiwać się znakami języka migowego i innymi sposobami oraz środkami komunikowania się w opiece nad pacjentem z uszkodzeniem słuchu;
181	C.U53	analizować korzyści wynikające z pracy zespołowej;
182	C.U54	korzystać z wybranych modeli organizowania pracy własnej i zespołu;
183	C.U55	wskazywać sposoby rozwiązywania problemów członków zespołu;
184	C.U56	planować pracę zespołu i motywować członków zespołu do pracy;
185	C.U57	identyfikować czynniki zakłócające pracę zespołu i wskazywać sposoby zwiększenia efektywności w pracy zespołowej.
D. NAUKI W ZAKRESIE OPIEKI SPECJALISTYCZNEJ		
(choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne, pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne, chirurgia i pielęgniarstwo chirurgiczne, położnictwo, ginekologia i pielęgniarstwo położniczo- ginekologiczne, psychiatria i pielęgniarstwo psychiatryczne, anestezjologia i pielęgniarstwo w zagrożeniu życia, pielęgniarstwo opieki długoterminowej, neurologia i pielęgniarstwo neurologiczne, geriatryka i pielęgniarstwo geriatryczne, opieka paliatywna, podstawy rehabilitacji, podstawy ratownictwa medycznego, badania naukowe w pielęgniarstwie, seminarium dyplomowe)		
W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:		
186	D.W1	czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku;
187	D.W2	etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentami w wybranych chorobach;
188	D.W3	zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie internistycznym, chirurgicznym, położniczo-ginekologicznym, pediatrycznym, geriatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, w intensywnej opiece medycznej, opiece paliatywnej, opiece długoterminowej;
189	D.W4	rodzaje badań diagnostycznych i zasady ich zlecania;

190	D.W5	zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach;
191	D.W6	właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania;
192	D.W7	standardy i procedury pielęgniarstwa stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia;
193	D.W8	reakcje pacjenta na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację;
194	D.W9	proces starzenia się w aspekcie biologicznym, psychologicznym, społecznym i ekonomicznym;
195	D.W10	zasady organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatrycznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej, długoterminowej oraz na bloku operacyjnym);
196	D.W11	etiopatogenezę najczęstszych schorzeń wieku podeszłego;
197	D.W12	narzędzia i skale oceny wsparcia osób starszych i ich rodzin oraz zasady ich aktywizacji;
198	D.W13	patofizjologię, objawy kliniczne, przebieg, leczenie i rokowanie chorób wieku rozwojowego: układu oddechowego, układu krążenia, układu nerwowego, dróg moczowych, układu pokarmowego oraz chorób endokrynologicznych, metabolicznych, alergicznych i krwi;
199	D.W14	patofizjologię, objawy kliniczne chorób i stanów zagrożenia życia noworodka, w tym wcześniaka oraz podstawy opieki pielęgniarstwa w tym zakresie;
200	D.W15	cel i zasady opieki prekoncepcyjnej oraz zasady planowania opieki nad kobietą w ciąży fizjologicznej;
201	D.W16	okresy porodu fizjologicznego i zasady opieki nad kobietą w okresie połogu;
202	D.W17	etiopatogenezę schorzeń ginekologicznych;
203	D.W18	metody, techniki i narzędzia oceny stanu świadomości i przytomności;
204	D.W19	etiopatogenezę i objawy kliniczne podstawowych zaburzeń psychicznych;
205	D.W20	zasady obowiązujące przy zastosowaniu przymusu bezpośredniego;
206	D.W21	możliwości stosowania psychoterapii u pacjentów z zaburzeniami psychicznymi;
207	D.W22	zasady żywienia pacjentów, z uwzględnieniem leczenia dietetycznego, wskazań przed- i pooperacyjnych według protokołu kompleksowej opieki okołoperacyjnej dla poprawy wyników leczenia (Enhanced Recovery After Surgery, ERAS);
208	D.W23	czynniki zwiększające ryzyko okołoperacyjne;
209	D.W24	zasady przygotowania pacjenta do zabiegu operacyjnego w trybie pilnym i planowym, w chirurgii jednego dnia oraz zasady opieki nad pacjentem po zabiegu operacyjnym w celu zapobiegania wczesnym i późnym powikłaniom;
210	D.W25	zasady opieki nad pacjentem z przetoką jelitową i moczową;
211	D.W26	podstawowe kierunki rehabilitacji leczniczej i zawodowej;
212	D.W27	przebieg i sposoby postępowania rehabilitacyjnego w różnych chorobach;
213	D.W28	standardy i procedury postępowania w stanach nagłych i zabiegach ratujących życie;
214	D.W29	zasady obserwacji pacjenta po zabiegu operacyjnym, obejmującej monitorowanie w zakresie podstawowym i rozszerzonym;
215	D.W30	metody znieczulenia i zasady opieki nad pacjentem po znieczuleniu;
216	D.W31	patofizjologię i objawy kliniczne chorób stanowiących zagrożenie dla życia (niewydolność oddechowa, niewydolność krążenia, niewydolność układu nerwowego, wstrząs, sepsa);
217	D.W32	metody i skale oceny bólu, poziomu sedacji oraz zaburzeń snu oraz stanów delirycznych u pacjentów w stanach zagrożenia życia;
218	D.W33	metody i techniki komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie;

219	D.W34	zasady profilaktyki powikłań związanych ze stosowaniem inwazyjnych technik diagnostycznych i terapeutycznych u pacjentów w stanie krytycznym;
220	D.W35	zasady udzielania pierwszej pomocy i algorytmy postępowania resuscytacyjnego w zakresie podstawowych zabiegów resuscytacyjnych (Basic Life Support, BLS) i zaawansowanego podtrzymywania życia (AdvancedLife Support, ALS);
221	D.W36	zasady organizacji i funkcjonowania systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne;
222	D.W37	procedury zabezpieczenia medycznego w zdarzeniach masowych, katastrofach i innych sytuacjach szczególnych;
223	D.W38	przedmiot, cel, obszar badań naukowych i paradygmaty pielęgniarstwa;
224	D.W39	metody i techniki prowadzenia badań naukowych;
225	D.W40	zasady etyki w prowadzeniu badań naukowych i podstawowe regulacje prawne z zakresu prawa autorskiego i prawa ochrony własności intelektualnej.
W zakresie umiejętności absolwent potrafi:		
226	D.U1	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarstwa, ustalać cele i plan opieki pielęgniarstwa, wdrażać interwencje pielęgniarstwa oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarstwa;
227	D.U2	przewodzić poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień;
228	D.U3	przewodzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób;
229	D.U4	organizować izolację pacjentów z chorobą zakaźną w miejscach publicznych i w warunkach domowych;
230	D.U5	oceniać rozwój psychofizyczny dziecka, wykonywać testy przesiewowe i wykrywać zaburzenia w rozwoju;
231	D.U6	dobierać technikę i sposoby pielęgnowania rany, w tym zakładania opatrunków;
232	D.U7	dobierać metody i środki pielęgnacji ran na podstawie ich klasyfikacji;
233	D.U8	rozpoznawać powikłania po specjalistycznych badaniach diagnostycznych i zabiegach operacyjnych;
234	D.U9	doraźnie podawać pacjentowi tlen i monitorować jego stan podczas tlenoterapii;
235	D.U10	wykonywać badanie elektrokardiograficzne i rozpoznawać zaburzenia zagrażające życiu;
236	D.U11	modyfikować dawkę stałą insuliny szybko- i krótkodziałającej;
237	D.U12	przygotowywać pacjenta fizycznie i psychicznie do badań diagnostycznych;
238	D.U13	wystawiać skierowania na wykonanie określonych badań diagnostycznych;
239	D.U14	przygotowywać zapisy form recepturowych substancji leczniczych w ramach kontynuacji leczenia;
240	D.U15	dokumentować sytuację zdrowotną pacjenta, dynamikę jej zmian i realizowaną opiekę pielęgniarstwa, z uwzględnieniem narzędzi informatycznych do gromadzenia danych;
241	D.U16	uczyć pacjenta i jego opiekuna doboru oraz użytkowania sprzętu pielęgnacyjno- rehabilitacyjnego i wyrobów medycznych;
242	D.U17	przewodzić u osób dorosłych i dzieci żywienie dojelitowe (przez zgłębnik i przetokę odżywcza) oraz żywienie pozajelitowe;
243	D.U18	rozpoznawać powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego;
244	D.U19	pielęgnować pacjenta z przetoką jelitową oraz rurką intubacyjną i tracheotomijną;
245	D.U20	przewodzić rozmowę terapeutyczną;
246	D.U21	przewodzić rehabilitację przyłóżkową i aktywizację z wykorzystaniem elementów terapii zajęciowej;

247	D.U22	przekazywać informacje członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta;
248	D.U23	asystować lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych;
249	D.U24	oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i niefarmakologiczne postępowanie przeciwbólowe;
250	D.U25	postępować zgodnie z procedurą z ciałem zmarłego pacjenta;
251	D.U26	przygotowywać i podawać pacjentom leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza;
252	D.U27	udzielać pierwszej pomocy w stanach bezpośredniego zagrożenia życia;
253	D.U28	doraźnie unieruchamiać złamania kości, zwichnięcia i skręcenia oraz przygotowywać pacjenta do transportu;
254	D.U29	doraźnie tamować krwawienia i krwotoki;
255	D.U30	wykonywać podstawowe zabiegi resuscytacyjne u osób dorosłych i dzieci oraz stosować automatyczny defibrylator zewnętrzny (Automated External Defibrillator, AED) i bezprzyrządowe udrożnienie dróg oddechowych oraz przyrządowe udrażnianie dróg oddechowych z zastosowaniem dostępnych urządzeń nadgłośniowych;
256	D.U31	krytycznie analizować publikowane wyniki badań naukowych;
257	D.U32	przeprowadzać badanie jakościowe, posługując się narzędziami badawczymi.
W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:		
258	K1	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną;
259	K2	przestrzegania praw pacjenta;
260	K3	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;
261	K4	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;
262	K5	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;
263	K6	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;
264	K7	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych